

ÕIGUSKANTSLER

Riigikogu
Hr Toomas Varek
Riigikogu esimees
Lossi plats 1a
15156 TALLINN

Teie 23.05.2006 nr 4-10/261
Õiguskantsler 05.06.2006 nr 10-2/060835/00604096

Vastus Riigikogu liikme Andres Herkeli kirjalikule küsimusele

Austatud Riigikogu esimees

Täna herra Andres Herkeli esitatud kirjaliku küsimuse eest, mille mulle edastasite. Käesolevaga esitan oma kirjaliku vastuse sellele.

ESITATUD KÜSIMUSED

1. Eestis puudub praegu ühtne raudteeveoste õiguslik regulatsioon. Kuidas Te hindate praegust olukorda lähtudes ohutuse, avalike huvide ja õigusselguse tagamise vajadusest?
2. Raudteeseaduse § 66 lg 2 näeb ette, et ohtlike veoste puhul lähtutakse 1980.a. rahvusvaheliste raudteevadude COTIF konventsiooni lisa RID ja rahvusvahelise kokkuleppe SMGS nõuetest. Kas nimetatud aktid tagavad piisaval määral veoste ohutuse ja Eesti elanike julgeoleku? Kui nad seda ei taga, siis mida peaks Eesti riik ette võtma?
3. Kohalikel omavalitsustel puudub tänaseni pädevus ohtlikest raudteevadudest tulenevaid riske vähendada. Kas ja milliseid samme peate olukorra lahendamiseks vajalikuks?
4. Küsija arust puudub meil ka adekvaatne järelevalve ohtlike ainete transpordi ja käitlemise üle. Kuidas peate otstarbekaks sellist järelevalvet korraldada ning millised ülesanded tuleb siin anda riigile ja millised kohalikule omavalitsusele?
5. Kemikaaliseaduse § 13 lg 2 annab Vabariigi Valitsusele võimaluse keelustada, piirata või peatada suurõnnetuse ohuga või ohtliku ettevõtte tegevust. Teadaolevalt ei ole seda seadusesätet kunagi rakendatud. Kas loetletud regulatsioonid (mida konkreetsete rikkumiste puhul peetakse sageli ebaproportsionaalselt karmideks) ja nende võimaliku rakendamiseni viiv järelevalve on suurõnnetuste ärahoidmiseks piisavad?
6. Kuidas minimeerida ohte, mis tekivad naftasaaduste ja ammooniumnitraadi paralleelsel veol ja käitlemisel samades sadamates, läbi samade raudteekaubajaamade jne.?

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

ÕIGUSKANTSLERI SEISUKOHT

Vastuseks teatan, et olen algatanud järelevalvemenetluse ning analüüsinud õiguskantseri pädevuse piires neid küsimusi, mis puudutavad Eestit läbivat ohtlike ainete raudteevedu ja käitlemist ettevõtetes.

Õiguskantseri pädevuses on hinnata ohtlike veostega kaasnevat põhiõiguste riivet ning juhtida seadusandja ja täitevvõimu tähelepanu puudustele seadustes jt õigustloovates aktides, kui need ei taga põhiõiguste ja avalike huvide piisavat kaitset. Õiguskantseri pädevuses ei ole kirjutada ette, kuidas täpselt ühte või teist küsimust seadusega lahendada tuleb, milline peab olema riikliku järelevalve korraldus, millised ülesanded peaksid seejuures kuuluma riigile ja millised kohalikule omavalitsusele, millised ümberkorraldused on vajalikud olemasolevas infrastruktuuris jms.

Järelevalvemenetluse tulemusel asusin seisukohale, et Eestit läbiv suuremahuline ohtlike veoste transiit on seadustega ebapiisavalt reguleeritud ning pole tagatud tõhusat ja lünkadeta avaliku võimu kontrolli, mis võimaldaks maandada ohtlike raudteevedudega seotud ohte inimestele, tervisele, keskkonnale ja riiklikule julgeolekule. Leian, et vajaliku seaduseelnõu kavandamisel vajavad tähelepanu eelkõige raudteeseadus, kemikaaliseadus (aga ka hädaolukorraks valmisoleku seadus ja päästeseadus) ja nende rakendusaktid, pidades silmas õigusliku regulatsiooni süsteemsust ja õigusselgust, riikliku järelevalve korraldust, haldusorganite pädevust ja ülesandeid. Avaliku võimu kontroll ja pädevate asutuste teavitamine Eestit läbivatest ohtlikest veostest tuleb tagada tollist sadamani.

Saatsin majandus- ja kommunikatsiooniministrile märgukirja, milles tõin välja avastatud puudused ning juhtisin tähelepanu, et selles valdkonnas vajaliku seaduseelnõu ettevalmistamine on majandus- ja kommunikatsiooniministri ülesanne. Edastan märgukirja Teile teadmiseks.

Lugupidamisega

Allar Jõks

Lisa 1 eks 16 lk õiguskantseri märgukiri majandus- ja kommunikatsiooniministrile

Kristjan Ots 693 8417
E-post: kristjan.ots@oiguskantsler.ee